

blöðini eisini skyldur. Tey eru tann keldan, sum rennur í heilum.

Bláðið sigur, at Føroyingar vóru lesandi fólk. Teir løsu íslensku sögurnar, og teir dugdu kvæðini. Men hvi duga teir ikki kvæðini, og hvi lesa teir ikki íslensku sögurnar nú? Hevur »Dimmalætting« nakrantíð roynt at halda henda ansin við líka?

Nettupp hesin veruleiki, at Føroyingar fyrr sýndu hugin til tær góðu bókmentirnar, meðan fjöldin nú tekur bosið úr útlondum, prógvar, at her er hend ein afturgonga, og hvørjar orsøkirnar eru til hesa afturgongu kann mikið orðaskifti havast um.

Lítið verður skrivað á føroyskum, og kanska er tað vána-lígt tað sindri, ið skrivað verður. Men hevur nú »Dimmalætting« ella hin politiski flokkurin, sum eitur Sambandsflokkurin, sýnt føroyskum máli ella føroyskum bókmentum so stóran tokka, at vit kundu vænta, tey fóru at givið teimum ans, um tær vóru dygdabetri? —

Slík bókaummæli kunna bera einum í huga viss lyndi, ið fragd hava at sorla og trakka niður — høgga áðren nakar varnast.

## SAMFELAGSRIT

Tiðarritini eru ikki tött her á landi, tað er ti hugalígt, tá ið tú fært eitt í hendi.

Samfelag okkara er í mongum lutum í forminum, og vit hava ikki sæð enn hvat ið burtur úr kemur. Tað er ti bæði áhuga-vert og beinanvegin neyðugt, at út verða givin rit, sum taka fram spurningar, ið samfelagsfróðingar hava á lofti; við teimum spurningum framman fyri okkum kunna vit fara undir okkara og hyggja eftir, hvussu teir skulu verða loystir. Nógv er eisini, sum í løtuni liggur fyri, og sum tórvur er á alment at taka til umrøðu.

Hetta hefti er hitt fyrsta í ár. Tað hevur til evni:

2. aðalfundur í U. N. O.

Bókmentir.

Erlendur Patursson: Greinar-gerð um fiskivinnumál.

Serliga seinasta grein er áhuga-verd. Hon hevur gott og greitt yvirliit og handfer mál, sum liggja fyri í dag.

## Fiskur flytist avstað

Nú eru fólk iðin at pakka fiskin, sum fara skal av landinum. Fiskadamparar eru her í heilum og sigla avstað við fullum farni. Hetta er saltfiskur, hann fer til Spania og Italia og skal enn fáast góður prisur fyri hann.

## Skaldið H. A. Djurhuus fyllir 65 ár

Einki skald í Føroyum er so kent sum H. A. Djurhuus. Hansara sangir og hansara yrkingar eru vordnar ein livandi og hjá bæði ungum og gomlum. Skal nakar verða kallaður fólksins skald, so er tað hann. Og er tað ikki eitt stórt navn at vera kallaður fólksins skald? Skaldini eru runnin úr fólkinum, tey eru ein lutur av teirri tjóð og tí landi, har tey eru borin og uppfostrað. Teirra sál og tær røslur, ið henni bylgjast, hava røtur í fólkasálini, og tá ið skaldini syngja, og sangurin gevur ljóð í fólkinum, er tað tí, hann ber fram røslur og hugsanir, sum fólkið kenst við, sum tað hevur gingið við, men sum tað ikki hevur evnað at sett fram í syngjandi orðum.

Hans Andrias Djurhuus hevur verið sangari frá ungum árum. Hann kunna vit siga er vígður sanginum. Og um árinu koma, sum heldur ikki skald sleppa undan, eru vit viss í, at hansara sangaragávur ikki torna upp. Skaldið H. A. D.

## Fyllskapurin í Grønlandi

Ein meining, ið framflutt verður sum stuðul fyri at halda Grønland sum stongt land, er hon, at útlendingurin flytur við sær eina siðspilla, sum hin innfóddi Grønlandingurin tekur eftir, og henda siðspilla verður at nerva so meint, at hetta natúr-fólk, ið er ókunngt við nútíðarlívið, týnist og hvørvur burtur með alla. Mangir hava mælt imóti hesari áskoðan. Summir hava eisini sagt, at Grønland er ikki so væl stongt, at sjúka og mangir nútíðarinnar ósiðir longu eru komin hagar.

Hin kendi Grønlandsfararin, Peter Freuchen, sigur t. d. frá, at brennivinsnýtslan í summum nýbygdum er oyðandi stór og voldir stóran skaða. Hann tekur fram sum dømi frá Upernavik, at ein bilur rendi útav og brotaði, tí bilstjórin var fullur. Og so tá ið bilurin skuldi verða fluttur umborð í skip, var alt so fullt, at ikki fekkst so frægt av fólki, at hann fekkst umborð.

## Barnatíðindi fær sjátt prentsmíðu

Jacob Berg, lærari í Óravík, sum er blaðstjóri og útgevni av Barnatíðindi, hevur keypt prentmaskinu, og ætlar hann at prenta blaðið sjálvur.

Tað er A. Ziska, sum hevur átt hesa prentmaskinu, og keypti hann hana frá katólska prestinum. Hetta er sjálvandi ikki stór maskina, men hon hevur rættiliga nógvar prentstavar og kann væl nýtast.

## Tekur lógloysi og fyllskapur um seg

„Dagbl.“, har fram nú ein dagin tíðindini um, hvussu atburðurin er við ólógligari brennivinsölu, og hvussu skilaleysa ring eftiransingin við innfluttningi og útfluttningi er.

Hetta er eitt mál, ið vert er at umtala. Tað er ikki bert tað eina tilfelli: at maður fer umborð einstaka ferð og keypir eina flösku av brennivini; men tað eru tey nógvu. Ti ivaleyst er skilið so, at tað er vordid fastur siður nú at ganga umborð í skip at keypa brennivín. Ella í öðrum lagi, at menn leggja rúsdrekka inn undir seg bara fyri at selja öðrum tað — fyri ein okurspris og so ríka seg sjálfvan upp. Rúsdrekkasurningurin er ein spurningur, sum ikki bert nertur við tann ella tey einstöku, ið ilt nýta av rúsdrekknum. Hann er ein samfelagsspurningur, ein tjóðskaparspurningur. Vit gera okkum til skammar sum tjóð, at vit eru slíkir trælir av rúsdrekka og ikki koma nakra staðnis, uttan kenningin skal vera. Tað er eisini ein samfelagsskaði.

Heilsuringt og etur upp pengar, sum kanska innkomnir eru við livsvanda og skulu verða nýttir til eins húski. Ráðini kunna vera so ymisk. Summi halda eftir royndum aðrastaðni frá, at best var at givið leyst og givið útsölum loyvi at havt brennivinshandil. Onnur mæla harðliga imóti hesum uppskoti, og visa tey til tað lívið, ið var í Føroyum, tá ið friur brennivins-handil var í hvørjari bygd. Tey halda, at nú verður mangar ferðir verri, og tað verður heilt at forkoma okkum.

Eitt, ið ger so nógv til hetta og onnur óskil, er tann ringa eftiransing og tann linleika, ið yvirvaldið sýnir, tá ið eithvørt eigur at verða átalad og revsað.

Tað er fatiligt, at tá ið forboð verða sett, og tey so verða brotin, uttan at hann, ið brýtur, fær revsing, verður lógreglan ikki til lóglýdni, men verður at ókja um lógloysi í landinum og eggjar fram *vanvirðing* fyri lógreglu og yvirvaldi. Tað, ið tí fyrst er at gera í hesum føri, er at skerpa eftiransing við øllum skipum og harðliga at sekta tann og tey, sum bróta lógreglurnar.

## Ein ferðamaður

Ein ferðamaður úr norðara parti á Suðuroynni hevur verið í Havn og ferðast og hevur fingið seyðarhövd at eta frá Vilhelm Tórsheim. Ikki er bliðskapurin deyður burtur í Havn enn, heldur hann! — Mangt verður sett í blöðini í hesum døgum.

Pætur.

## Post- og ferðaskipini

Í Føroyum er trupult at halda regluligt ferðasamband oyggjanna millum. Hetta er øllum kunnugt. Men tó kundi verið ynskt eftir, at tað var gjørt kunnugt, tá ið skip ella bátur ikki kom sína regluligu ferð.

T. d. Smiril. Hann skal sigla til Suðuroyar tvær ferðir í vikuni, men henda seg kann, at hann er aðrastaðni og kemur ikki suður tann dag, hann ætlar. Tá ið so er, kundi verið frásagt, tí, ein, sum post hevur at senda, litur uppá henda eina dagin; varð so kunngjørt, kundi hent, at ávarandi fekk søkt annað skip, ið sigldi um sama mundið. F.

## Kolakríggj í Frankaríki

Verkföllini í Frankaríki hava verið tött og stór aftaná kríggid, men hetta ber av. Hetta hóttar við at leggja alt landið lamið.

Kolamenn hava lagt verkið frá sær, og tað fórir við sær, at týðningarstórir ídnaður steðgar.

Hövuðsbakgrundin fyri verkföllunum er dyrtíðin. Prísir eru ógvuliga høgir, og lönir standa ikki á javnt prísunum. Nú hevur stjórnin gjørt seg út at taka av „svarta-børs“ handilin, sum hevur havt góðar dagar og er ein orsök til teir høgu vøruprísirnar.

Hetta kolakríggj hevur eitt víðari „perspektiv“, tað er eitt kríggj millum kommunistar og stjórnina. Innanríkisministerin, sum er harður mólstöðumaður kommunistanna, sigur, at tað er Kominform, sum stendur aftanfyri verkföllini. Kominform sendir menn sínar inn í Frankaríki við fólkskum passum, og hesir sendisveinar sigast at eggja arbeidarum til verkfall.

Kommunistar siga seg vilja berjast móti Marshall atlanini, og Vesturunióinini. Teir vilja knýta fastari samband við Sovjetsamveldið og hini eystureuropeisku londini.

Annars er hugsan arbeidaranna ábart verkföllunum ógvuliga ójóvn. Utan fyri hövuðsstaðin er mangastaðni ógvuliga langt fram komið við uppbygging teirra verksmiðja, sum oyddar vóru undir krígunum.

Stöðan í Frankaríki hevur nógv at týða og kemur at ávirka hin politiska standin í Europa. Fær henda stjórnin ikki skil á, so er hon fokin. So má einaferð spekjast fyri ántin de Gaulle ella kommunistum at koma fram at og royna at taka valdið í hesum europeiska tjóðveldi, sum so mangan hevur staðið í einum eldi um politiskar hugsjónir.